

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

DIREKCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VODE

Sektor območja srednje Save

Vojkova 52, 1000 Ljubljana

T: 01 280 40 50

F: 01 280 40 74

E: gp.drsv@gov.si

www.dv.gov.si

Številka: 35020 - 92 / 2025-2

Datum: 24.03.2026

Direkcija Republike Slovenije za vode (v nadaljnjem besedilu: DRSV), izdaja na podlagi prvega odstavka 119. člena v povezavi s četrtem odstavkom 111. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17; v nadaljevanju: ZUreP-2) ter 61. člena Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04-ZZdl-A, 41/04-ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15 in 65/20; v nadaljevanju: ZV-1) naslednje:

PRVO MNENJE
s področja upravljanja z vodami
na osnutek Občinskega podrobnega prostorskega načrta
za izkoriščanje in sanacijo peskokopa Hudej-Ples – zahodni del (EUP PL-01)

(ID. št. prost. akta: 5119)

ter

Mnenje o ustreznosti okoljskega poročila

I.

V okviru vodenja postopka sprejema občinskega podrobnega prostorskega načrta **za izkoriščanje in sanacijo peskokopa Hudej-Ples – zahodni del (EUP PL-01)** na območju občine Moravče (v nadaljnjem besedilu: OPPN Hudej-Ples PL-01), ki ga vodi občina Moravče, in ki ga je izdelalo podjetje Locus d.o.o., Ljubljanska cesta 76, 1230 Domžale, številka dokumenta 2243 izdajamo na osnutek omenjenega prostorskega akta **prvo, pozitivno mnenje** s področja upravljanja z vodami.

Pri pripravi in izvedbi OPPN Hudej-Ples PL-01 v občini Moravče je treba med drugim upoštevati Splošne smernice ter strokovne podlage s področja upravljanja z vodo, ki so dostopne na spletišču eVode na naslovu <http://www.evode.gov.si/> ter smiselno upoštevati priporočila v Obrazložitvi predmetnega Mnenja.

II.

Okoljsko poročilo (OP) je bilo pregledano in ugotovljeno, da **je ustrezno** in da so vplivi izvedbe OPPN Hudej-Ples PL-01 na območju občine Moravče na okolje, z vidika upravljanja z vodami, **ob doslednem upoštevanju in izvajanju vseh omilitvenih ukrepov, sprejemljivi**. Izdelovalci OP med drugim ocenjujejo, da bo vpliv OPPN Hudej-Ples PL-01 na cilj »Dobro kakovostno stanje tal (ohranjanje površin z dobrim kakovostnim stanjem tal)«
ne bistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (ocena C). Za omilitve izvajanja plana so bili podani omilitveni ukrepi pri vrednotenju vplivov na tla in naravo. OP je opredelilo spremljanje stanja za tiste dele okolja, za katere so bili podani omilitveni ukrepi. Spremljanje stanja je vezano na izvajanje prostorskega plana ter **na izvedbo tehnične in biološke sanacije območja peskokopa**.

Obrazložitev

I.

Občina Moravče, Občinska uprava, Vegova ulica 9, 1251 Moravče je z dopisom št. 3503-0012/2024-8 z dne 11.08.2025 pozvala Ministrstvo za naravne vire in prostor Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana (ki je z dopisom št. 35500-429/2025-2560-2 odstopilo vlogo Direkciji RS za vode, Mariborska 88, 3000 Celje), da na podlagi 122. in 129. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21 in 18/23 -ZDU-1O) ter na podlagi sprejetega Sklepa o pripravi občinskega podrobnega prostorskega načrta za izkoriščanje in sanacijo peskokopa Hudej-Ples - zahodni del (EUP PL-01) (Uradni vestnik Občine Moravče, št. 1/25, št. 1/2025), poda mnenje na osnutek OPPN Hudej-Ples PL-01.

Razpoložljivo gradivo je dostopno na povezavi: www.opn.si/OPPN_TERMIT_PL_01 ter vsebuje tekstualni in grafični del osnutka ter spremljajoče gradivo med katerimi smo pregledali:

- RUDARSKI PROJEKT za izvedbo pri izkoriščanju kremenovega peska v peskokopu Vahtenberk-Gabrje (vzhodni del) (GR Investicije, d.o.o., november 2022) (RP)
- Odmik št.1 od rudarskega projekta za izvajanje del pri izkoriščanju zalog kremenovega peska na lokaciji Hudej – Ples št. proj. ic-272/06-VS (IRGO consulting d.o.o., avgust 2017) (Odmik1)
- Tehnični podatki o odkopih kremenovega peska (julij 2024)

V peskokopih Moravče, vključno s peskokopom Hudej-Ples, podjetje Termit, d.d. že od leta 1961 neprekinjeno pridobiva kremenov pesek. Rudarsko pravico za izkoriščanje teh zalog ima podjetje na podlagi dovoljenja, podeljenega leta 1961, in rudarske pravice iz leta 2000.

Za podaljšanje rudarske pravice je bil izdelan "Rudarski projekt" s strani podjetja GR Investicije d.o.o., ki vključuje podrobne analize in ukrepe za zagotavljanje varnosti ter zaščite okolja. Pridobivanje peska poteka v skladu s predpisanimi postopki in dokumenti, med katerimi so tudi projekti iz let 2006 in 2017.

Območje OPPN Hudej-Ples PL-01 je namenjeno izkoriščanju in sanaciji pridobivalnega prostora kremenčevega peska. Z OPPN se načrtuje obseg izkoriščanja, predvidena sanacija, začasne ureditve in ukrepi ter ureditev komunalne in prometne infrastrukture. Območje OPPN je torej namenjeno izkoriščanju mineralne surovine, ureditvi obratnih in transportnih poti ter sprotni in končni sanaciji peskokopa Hudej-Ples – zahodni del. Po končni sanaciji oziroma končni ureditvi prostora morajo biti površine urejene za nadaljnjo kmetijsko oziroma ustrezno drugo rabo.

Območje OPPN leži v osrednjeslovenski regiji, in sicer na območju pridobivalnega prostora peskokopa Hudej-Ples, ki se nahaja v občini Moravče, med naselji Mošenik, Hubej, Ples in Zgornja Dobrava. Območje načrtovanja z OPPN predstavlja peskokop Hudej-Ples – zahodni del, znotraj območja pridobivalnega prostora v moravški terciarni kadunji. V okolici obravnavanega odkopa se nahajajo pretežno gozdne in kmetijske površine ter posamezni stanovanjski objekti. Dostop do lokacije (odkopov) je v obstoječem stanju urejen z odcepom od ceste Drtija-Izlake, prek peskokopa Vahtenberk-Gabrje pa je predvidena tudi izgradnja transportne poti do obrata Termit d.d.

Stanovanjski objekti so oddaljeni približno 40 metrov od območja odkopavanja. Pomembna infrastruktura, kot so visokonapetostni daljnovodi, poteka v bližini, vendar ne vpliva na pridobivanje peska. Skupna površina peskokopa znaša približno 56.000 m².

Peskokop Hudej-Ples se nahaja v Moravški terciarni kadunji in predstavlja pomembno območje pridobivanja kremenovega peska. Kremenov pesek je razdeljen v več slojev, s skupno debelino še neodkopanega dela med 5 in 40 metrov, sestavljen pa je iz sivih, rumeno sivih ter prodnatih horizontov, pod katerimi leži glina.

Odkopavanje poteka etažno (od zgoraj navzdol) s sodobno mehanizacijo (bagri in buldožerji), pri čemer je pomembno enakomerno mešanje različnih granulacij peska za zagotavljanje kakovosti. Material transportirajo pretežno triosni kamioni, odkrivko (humus, jalovina) pa uporabljajo za

sanacijo ali shranjujejo za kasnejšo rabo. Transport je ločen na notranjega (znotraj peskokopa) in zunanjega (do predelovalnega obrata). Varnost pri transportu zagotavljajo utrjene, ustrezno široke ceste z določenimi nakloni ter strogi varnostni ukrepi glede vzdrževanja vozil in zaščite okolja (lovilke za olje, pranje vozil ipd.).

Odvodnjavanje je urejeno s kanali, muldami in zbiralniki, da se prepreči prelivanje meteorne vode in erozija, hkrati pa zaščiti podtalnico pred onesnaženjem.

Območje peskokopa Hudej-Ples – zahodni del obsega EUP PL-01, ki predstavlja z OPN Moravče predvideni OPPN. **Del odkopa je že saniran** in zatravljen v sklopu sprotne sanacije, vendar je teren potrebno, na osnovi pogojev izkoriščanja, prilagoditi prvotnemu stanju. Po zaključenem izkoriščanju je predvidena **zaključna sanacija in biološka rekultivacija celotnega območja**.

Območje OPPN obsega približno 21,2 ha in zajema parcela oziroma dele parcel številka 778/3, 789, 677, 745, 766/3, 772, 780/1, 788/2, 1015, 1016, 742/4, 744/1, 749, 750, 753, 754, 756/1, 764, 767/1, 767/3, 769/2, 770/4, 774/2, 783/4, 791, 792/2, 742/6, 743/3, 780/2, 784, 787, 796, 671/6, 741/7, 744/2, 751, 768, 770/3, 778/1, 778/4, 779/3, 786/1, 786/2, 790, 1007/5, 1006, 669/1, 743/4, 747, 748, 757, 774/1, 776, 741/6, 742/5, 752, 755, 770/6, 771, 775, 777, 779/4, 785/1, 767/4, 770/2, 783/1, 792/1, 831/1, 799/3, 799/4, 1017/8, 746, 763, 773, 781, 831/2, 679 vse k. o. Zgornje Koseze

V bližini peskokopa se nahajajo stanovanjsko-gospodarski objekti, elektrovi in lokalna cesta. Z namenom zagotavljanja varnosti in ustreznih bivanjskih pogojev v sklopu izkopnih rudarskih del je potrebno določiti optimalne naklona brežin izkopa in oddaljenosti meje izkopa od obstoječih objektov. Nakloni so podani v strokovnih podlagah in projektih, katere je treba pri izvedbi dosledno upoštevati. Treba je zagotoviti geomehanski nadzor nad izvedbo.

Na območju OPPN je po končanju izkoriščanja in sanaciji dopustna kmetijska raba oziroma gozdarstvo. Sanacija po končani eksploataciji vključuje tehnično (oblikovanje terenov, določeni nakloni brežin, izravnave) in biološko fazo (dodajanje humusa, sajenje, zatravitev). Glavni cilj sanacije in urejanja je zagotoviti stabilnost, preprečiti okoljsko škodo ter omogočiti nadaljnjo uporabo zemljišč kot gozdna ali kmetijska območja.

Na območju OPPN je po podatkih Atlasa voda opredeljeno erozijsko območje za katerega so predvideni običajni zaščitni ukrepi. Na območju peskokopa so evidentirana tudi opozorilna območja plazljivosti, pretežno gre za veliko in zelo veliko verjetnost pojavljanja plazov.

V okviru izdelave strokovnih podlag so bile izveden geomehanske raziskave, izvedeni pa so bili tudi storkovni izračuni in računalniška modeliranja zagotavljanja stabilnosti preoblikovanega terena, varnega izkoriščanja in določeni nagibi brežin po izvedbi sanacije. **Ključno je, da se vse posege izvaja v skladu z rudarskim projektom za izvedbo in v skladu z usmeritvami geomehanskega nadzora.** Z Rudarskim projektom so določene tehnologije in odkopna metoda ter **tehnična rešitev možnosti izkoriščanja peskokopa do končnega stanja, vključno s sanacijo**. Končni naklon saniranih brežin peskokopa: 18°. Tehnično sanacijo peskokopa oziroma končnih brežin in reliefa terena se izvaja sproti z odkopavanjem etaž.

Skladno z mnenjem ZRSVN (št. 3563-0489/2024-2, z dne 4. 12. 2024) je potrebno izvesti postopek celovite presoje vplivov na okolje. **OP** za OPPN Hudej-Ples PL-01 je izdelal IPSUM, okoljske investicije, d.o.o., Ljubljanska cesta 76, 1230 Domžale, številka projekta 489/25-01.

Na območju OPPN Hudej-Ples PL-01 ni površinskih vodotokov, območje ni poplavno ogroženo in ne sega v vodovarstveno območje; sega pa območje na potencialno erozijsko ogroženo območje in na območje vodnega telesa podzemnih voda Posavsko hribovje do osrednje Sotle, ki je zakraselo in zato je bilo ocenjeno, da bi lahko plan pomembno vplival na vode in vodni režim. območje. Na območju pridobivalnega prostora se zagotavlja običajne protierozijske zaščitne ukrepe na vzhodnem in zahtevnejše protierozijske ukrepe na zahodnem delu kamnoloma.

Po pregledu osnutka OPPN Hudej-Ples PL-01 in strokovnih podlag ugotavljamo, da so v njega vnesene vsebine s področja upravljanja z vodami, predvsem omilitveni ukrepi, ki so pogoj, da plan

ne bo imel bistvenih vpliv na okolje z vidika upravljanja z vodami, med drugim (dodajamo pripombe z oznako op. DRSV:):

- V 7. členu (vplivi in povezave prostorskih ureditev s sosednjimi območji) je med drugim ustrezno navedeno:
 - »(2) V bližini peskokopa se nahajajo stanovanjsko-gospodarski objekti, elektrovi in lokalna cesta. **Z namenom zagotavljanja varnosti** in ustreznih bivanjskih pogojev v sklopu izkopnih rudarskih del je **potrebno določiti optimalne naklona brežin izkopa in oddaljenosti meje izkopa od obstoječih objektov.**«
 - »(5) **Odvodnjavanje se izvede prek odvodnjevalnih kanalov in muld v vodne zbiralnike. Pred izpustom voda v naravni vodotok se morajo le te pretakati preko usedalnika.**«
- V 15. členu (sanacija) je med drugim ustrezno navedeno:
 - »(1) Na robovih območij površinskih kopov mineralnih surovin in na robnih delih brežin se ohranja ali vzpostavi pas vegetacije, zelena bariera, ki zmanjšuje vidno izpostavljenost teh območij. **Pogozdovanje** se izvede s sadikami avtohtonih vrst, ki so hkrati tudi primerne za posamezen tip zemljišča in reliefa.
 - (2) **Sanacija se izvaja sprotno** po etapah, takoj po zaključenem izkoriščanju posamezne etape. Obstoječa nahajališča mineralnih surovin, ki niso predvidena za nadaljnje izkoriščanje, se sanira in s tem izboljša krajinsko sliko.
 - (3) **Pri sanaciji je potrebno zagotoviti stabilnost brežin**, in sicer z ustreznim naklonom in urejenim odvodnjavanjem ter rekultivacijo območja z izbranimi avtohtonimi drevesnimi in grmovnimi vrstami. **Celotna površina odkopanega prostora mora biti zasuta in izravnana** ter vključena v obstoječe naklone terena brez grobih prehodov. Saniran peskokop je možno v celoti vrniti prejšnji rabi gozda ali travnika.
 - (4)
 - (4) Dopustna je ureditev poti, ki so namenjene predvsem pešcem in kolesarjem ter dostopu do kmetijskih in gozdnih površin. Odstopanja od tras, načrtovanih s tem aktom, so dopustna v kolikor se izkaže, da je drugačna rešitev ustrežnejša zaradi tehničnih ali drugih potreb in bolj smiselna z vidika navezave na sosednja območja.
 - (5) Z namestitvijo ograj je treba zagotoviti varnost pred padcem v globino ali pred poružitvijo terena.«
 - (6) Po končani sanaciji je treba iz območja odkopa odstraniti vse objekte, vozila, različno opremo in predmete.
- V 22. členu (padavinska kanalizacija) je med drugim ustrezno navedeno:
 - (1) Na območju OPPN se **skladno z rudarskim projektom za izvedbo uredi kanalizacijsko omrežje padavinskih vod.**
 - (2) **Padavinske vode se preko odvodnjevalnih kanalov odvaja v vodne zbiralnike z usedalniki ponika oziroma odvaja v naravni vodotok.** V primeru zlivanja padavinske vode proti najglobljim delom izkopov se med izkopavanjem zahteva prečrpavanje. Usedalniki naj bodo zgrajeni kot suho montažna kamnita zložba.
 - (3) Umestitev vodnih zbiralnikov z usedalniki in izpustov je prikazana v grafičnem delu OPPN na listu številka 4 in predstavlja **usmeritveno karto umestitve in ureditve odvodnjavanja območja.** Dopustna je tudi drugačna umestitev vodnih zbiralnikov oziroma usedalnikov in izpustov.
 - (4) Drugačna umestitev vodnih zbiralnikov oziroma usedalnikov in izpustov se določi na podlagi strokovne prostorske preveritve iz 42. člena tega odloka.
- V 29. členu (tla in podzemne vode) je med drugim ustrezno navedeno:
 - (1) Območje OPPN se ne nahaja na vodovarstvenem območju.

- (2) V času izkoriščanja ter sanacije in obratovanja je na področju varstva tal in podtalnice treba izvajati **naslednje omilitvene ukrepe: preprečiti raztresanje oz. razlivanje snovi, ki lahko onesnažijo tla in podzemno vodo;**
 - v primeru nezgod predvideti in zagotoviti takojšnje ukrepanje za to usposobljenih delavcev ter **preprečiti izliv nevarnih snovi v okolje;**
 - zagotoviti je potrebno čiščenje in odvajanje odplak ter varen odvoz odpadnih snovi v čistilne naprave oziroma na sanitarno deponijo;
 - po končanem izkoriščanju je potrebno odstraniti vse za potrebe izkoriščanja postavljene provizorije in ostanke začasnih deponij ter vse površine krajinsko urediti.
- (3) **Mehanizacija**, ki se uporablja za pridobivanje, transport in obdelavo kremenčevega peska mora biti **vzdrževana in tehnično brezhibna**. Osebe, ki rokuje z mehanizacijo, mora biti ustrezno usposobljeno za ravnanje ob nesrečah in nepredvidenih izlitjih. V primeru nesreče ali nepredvidenega izlitja je treba takoj obvestiti pristojne organe in pristopiti k sanaciji. **Za te primere mora biti izdelan poslovnik (načrt ravnanja) za takojšnje ukrepanje.**
- (4) Stroji, oprema in objekti pri manjših okvarah ter popravilih se vzdržujejo z ustrezno usposobljenimi delavci v že obstoječih delavnicah izvajalca del. Za večja remontna in vzdrževalna dela je potrebno angažirati dodatne strokovne delavce oziroma podjetja, ki so za taka dela usposobljeni. **Na območju izkoriščanja večja popravila in servisno vzdrževalna dela na gradbenih strojih, pri katerih bi lahko prišlo do izlitja goriva, olja ali drugih nevarnih tekočin iz stroja, niso dopustna.**
- (5) Oskrba gradbene mehanizacije in delovnih strojev z gorivom in mazivom mora potekati **na posebej urejenem območju (ploščad z lovilcem olj, ploščad za menjavo/dolivanje goriva in maziv).**
- (6) **Odvajanje in čiščenje padavinske vode z območja peskokopa je treba urediti na način, da se prepreči erozijo zemeljskega materiala.**
- (7) **Tehnična sanacija se izvaja sproti**, za vsak segment odkopanega dela posamezne etape, od zgoraj navzdol in v smeri od vzhoda proti zahodu. Za odkopavanjem etaž se z delnim zamikom izvede tehnična sanacija odkopanega prostora (jame) z vgradnjo gradbenih kompozitov in agregatov. Vgradnja gradbenih kompozitov in agregatov je potrebna zaradi prilagajanja končne oblike krajinski podobi in kot osnovo za razprostrtje sloja humusa na izravnano površino.
- (8) **V sklopu oblikovanja terena je potrebno urediti odvodnjevanje**, in sicer se pri osnovnem platoju peskokopa predvidi rahle vzdolžne naklone (1°) od vzhoda proti zahodu in prečne naklone iz sredinskega del v smeri levega in desnega boka ($2,5^\circ$). **Omogoči se gravitacijsko odvodnjevanje z odtokanjem vode v vzdolžne mulde in v kanal v osrednjem delu peskokopa.**
- (9) S tehnično sanacijo degradiranih površin peskokopa se izvede končno oblikovanje terena v reliefno in krajinsko sprejemljivo obliko. Pri sanaciji celotnega odkopnega polja je potrebno na lokacijo prostora, namenjenega sanaciji, vgraditi ustrezne količine sanacijskega materiala, ki mora ustrezati zahtevam iz rudarskega projekta za izvedbo. Sanacija in vgradnja sanacijskega materiala se vrši najprej na vzhodnem delu območja, po končanih izkopih pa še na zahodnem delu. **V sklopu zadnje etape se peskokop sanira tako, da bo celotna površina odkopanega prostora zasuta in izravnana, ter vključena v obstoječe naklone terena brez grobih prehodov z vzdolžnim končnim naklonom platoja (1°) in brežin (18°).**
- (10) Po končani tehnični sanaciji terena, ki predstavlja zasutje odkopanega prostora in izravnavo brežin do končnega naklona, se na **celotnem območju izvede ozelenitev površin**, ki so preddvidene za ponovno kmetijsko rabo in deloma za pogozditev. Na rekultivirani površini je obvezna saditev oziroma setev avtohtonih kultur, ki omogočajo ohranjanje habitatnih

tipov. Gnojenje se lahko izvaja le s fitofarmaceutskimi sredstvi, ki jih je dovoljeno uporabljati na vodovarstvenih območjih. Sanacijski posegi morajo predvidevati tudi odstranjevanje morebitnih invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst.

- V 32. členu (omilitveni ukrepi) je med drugim ustrezno navedeno:
 - (1) **Na površini saniranega odprtega kopa je potrebno vzpostaviti izvorno stanje**, in sicer se SV del območja v največji možni meri nameni gozdnim površinam, preostanek območja pa kmetijskim površinam. Novo nastale robove peskokopa se oblikuje tako, da se odstrani vse drevje in korenine znotraj varovalnega pasu pridobivalnega prostora, širine ene drevesne višine. Podrast se ohrani. Odstrani se vsa robna nagnjena drevesa. V kolikor je mogoče, se oblikuje nov stopničast gozdni rob.
 - (2) Za ohranjanje biološke aktivnosti humusa, je le-tega potrebno shranjevati v kupih, ki ne presegajo višine 3-4 metre. Površina kupa mora biti razbrazdana zaradi zadrževanja padavinske vode ter zatravljena s travnimi mešanicami in deteljo.
 - (3) **Pretakanje goriva, olj in drugih nevarnih sredstev na območju peskokopa ni dopustno.**
 - (4) Z namenom ohranjanja zavarovanih in ogroženih rastlinskih in živalskih vrst ter prednostnih habitatnih tipov, ki so evidentirani na predmetnem območju, se odkopavanje vrši s sprotno sanacijo, in sicer se za vsaka 2 ha odprtega kamnoloma sanira 2 ha izkoriščene površine. Območje se v okviru sanacije pogozi oziroma spremeni v kmetijske površine. Zasadi se linijske strukture vegetacije, živice, skupine dreves ter gozd, ki bo z obstoječim ostankom tvoril vsaj 3 ha gozdnih površin. Zasajanje se izvede z avtohtonimi drevesnimi in grmovnimi vrstami. Na območju je potrebno urediti vsaj 1 večjo mlako.
 - (5) Za izvedbo omilitvenih ukrepov, ki se nanašajo na varstvo tal in narave, sta odgovorna izvajalec del in koncesionar.
- V 33. členu (varstvo pred poplavami) je med drugim ustrezno navedeno:
 - (1) Območje OPPN se ne nahaja v območju vodovarstvenega pasu vodnih virov ali znotraj poplavno ogroženega območja.
 - (2) **Padavinske vode z dostopnih cest in območja eksploatacije se odvaja kontrolirano. V fazi izdelave projektne dokumentacije se na etažah predvidi ureditev ustreznih muld.**
 - (3) **Na območju se uredi zadrževalni (usedalni) bazen kamor se kontrolirano stekajo in iz njega kontrolirano odvajajo padavinske vode.**
 - (4) Vsi posegi v prostor, ki bi lahko trajno ali začasno vplivali na vodni režim ali stanje voda, se v skladu z veljavno zakonodajo lahko izvedejo na podlagi pridobljenega vodnega soglasja, ki ga izda Direkcija RS za vode.
- V 36. členu (erozijska in plazljiva ogroženost) je med drugim ustrezno navedeno:
 - (1) Na območju OPPN je po podatkih Ministrstva za naravne vire in prostor (vir: Direkcija RS za vode, <https://geohub.gov.si/portal>, april 2025) opredeljeno erozijsko območje za katerega so predvideni običajni zaščitni ukrepi. Na območju peskokopa so evidentirana plazljiva območja, pretežno gre za veliko in zelo veliko verjetnost pojavljanja plazov.
 - (2) Posege se izvaja v skladu z rudarskim projektom za izvedbo.
- V 37. členu (razlitje nevarnih snovi) je med drugim ustrezno navedeno:
 - Za primere razlitja nevarnih snovi (olja, goriva, maziva) je potrebno pripraviti **načrt za hitro ukrepanje in voditi evidenco o nevarnih snoveh, ki se uporabljajo na gradbišču**. Možnost razlitja nevarnih snovi v času izkoriščanja se zmanjša na minimalno ob upoštevanju sledečega:
 - nadzor tehnične usposobljenosti vozil gradbene mehanizacije;
 - nadzor nad uporabo in skladiščenjem goriv ter motornih in strojnih olj;

- nadzor nad ravnanjem z odstranjenimi gradbenimi elementi iz obstoječih utrjenih površin in objektov;
- nadzor nad ravnanjem z odpadno embalažo in ostanki gradbenih in drugih materialov.

Iz razpoložljivih gradiv in strokovnih podlag sklepamo, da se bo upoštevalo tudi naslednje:

- Nujno potrebno je kontrolirati delovanje, vzdrževanje in praznjenje oljnih lovilcev. Pri tem je potrebno izvajati tudi monitoring iztočne kvalitete delovanja.
- Utrjene površine parkirišč, pretakališč in platojev je potrebno redno čistiti, da se prepreči onesnaženje meteorne vode.
- **V času obratovanja je potrebno izvajati monitoring meteornih odpadnih voda iz kamnoloma, ki se bodo iztekale v vodotoke v skladu z veljavno zakonodajo na področju odpadnih voda ter Pravilnikom o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih voda ter o pogojih za njegovo izvajanje.**
- Po zaključeni eksploataciji je predvidena sanacija kamnoloma, pri kateri je potrebno zagotoviti, da tla, ki bode uporabljena za sanacijo ne bodo onesnažena, saj bi lahko povzročila onesnaženje površinske vode in podtalnice.«

Po pregledu gradiv ugotavljamo, da se je pri izdelavi **osnutka** OPPN Hudej-Ples PL-01 upoštevalo Smernice s področja voda. Tudi pri pripravi **predloga** in izvedbi OPPN Hudej-Ples PL-01 je treba v celoti upoštevati zadnjo verzijo SPLOŠNIH SMERNIC s področja upravljanja z vodami (v nadaljevanju Splošne smernice), ki so dosegljive na medmrežju na naslovu: https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/DRSV/Dokumenti/Navodila_Smernice/2022/Splosne-smernice-2022.pdf. **Strokovne podlage s področja urejanja voda** so dostopne na spletišču eVode na naslovu <http://www.evode.gov.si/>, ki omogoča brezplačen pregled in prenos podatkov.

- Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je treba v skladu s 150. členom ZV-1 pridobiti vodno soglasje / mnenje o vplivu gradnje na vodni režim in stanje voda, ki ga izda Direkcija RS za vode. Vodno soglasje/ mnenje je treba pridobiti za:
 - poseg na vodnem in priobalnem zemljišču;
 - poseg, ki je potreben za izvajanje obveznih državnih gosp. javnih služb urejanja voda;
 - poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice;
 - **poseg na varstvenih in ogroženih območjih;**
 - **poseg zaradi odvajanja odpadnih voda;**
 - **poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode**, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanja vode v vodonosnik;
 - hidromelioracije in druge kmetijske operacije, gozdarsko delo, rudarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.

Pri izdelavi projektne dokumentacije za pridobitev vodnega soglasja je potrebno dosledno upoštevati Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vloge za izdajo vodnega soglasja (uradni list RS, št. 25/09).

Naslovni organ je vlogo in dostopno dokumentacijo proučil in podaja mnenje (prvo) k izdelavi osnutka prostorskega akta OPPN Hudej-Ples PL-01, katere je pripravljavec prostorskega akta dolžan upoštevati.

Glede na navedeno je mnenje utemeljeno.

II.

Glede na to, da je bilo v predmetni zadevi odločeno, da se gre v postopek celovite presoje na okolje (v nadaljevanju CPVO) in da je bila posledično v sklopu postopkov izdelave in sprejema Odloka OPPN Hudej-Ples PL-01 izdelano OP in da je bil naslovni organ pozvan, da se v vlogi za prvo mnenje na osnutek opredeli tudi glede ustreznosti OP v nadaljevanju podajamo svoje mnenje.

Mnenje o ustreznosti OP in sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na okolje pod Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo.

V nadaljevanju podajamo mnenje, kako je v OP obravnavano področje voda. Pri opredelitvi do pomembnih vplivov izvedbe plana OP za **površinske vode** navaja: »Po pridobivalnem prostoru ne teče noben stalen vodotok, niti na območju ni občasni vodotokov. Zaradi narave izkoriščanja v peskokopu (ta leži in bo ležal nižje od vodotokov v okolici peskokopa) do stika med površinskim kopom in vodotoki ne bo prišlo. Rudarski projekt vključuje več ukrepov za preprečitev morebitnega onesnaženja voda. Na podlagi navedenega **ocenjujemo, da vpliva na površinske vode ne bo**, zato poglavje ni vključeno v nadaljnjo presojo.« Prav tako niso bile posebej obravnavane **»ogrožene površine«** (poplavna, erozijska in plazljiva območja) z obrazložitvijo: »Izkoriščanje na območju že več let poteka. Rudarski projekt vključuje vrsto ukrepov za preprečevanje erozije in plazenja. S sanacijo se bo nadaljnja verjetnost za pojavljanje erozije in plazenja zmanjšala. **Izvedba plana ne bo imela vpliva na okoljske cilje varstva ogroženih površin.**« Prav tako niso bile posebej obravnavane **podzemne vode**, in sicer z obrazložitvijo: »Območje OPPN (PL-01) se ne nahaja na vodovarstvenem območju. Najbližje vodovarstveno območje je od območja urejanja oddaljeno cca. 400 m. Osrednji dolinski del občine Moravče je zgrajen iz slabo prepustnih do neprepustnih miocenskih sedimentov. V tej geološki enoti je podzemne vode zelo malo. Na podlagi navedenega ocenjujemo, da vpliva na podzemne vode ne bo. **Izvedba plana ne bo imela vpliva na okoljske cilje varstva podzemnih voda.**« Prav tako ni bilo posebej obravnavano **tveganje za nastanek nesreč** in sicer z obrazložitvijo: »Tveganje za nastanek nesreč predstavljajo delovna sredstva (stroji), ki so potrebna v procesu pridobivanja mineralne surovine in sicer v primeru razliti goriva in maziv na tla. Za potrebe priprave plana je bil izdelan tudi **rudarski projekt, kot strokovna podlaga za pripravo prostorskega akta. Dokumentacija predvideva več ukrepov za preprečevanje nesreč med izkopavanjem mineralnih surovin.** Ključni so zagotavljanje strokovne usposobljenosti vseh delavcev. Podrobna navodila za varno delo so predpisana za vsako fazo (odkopavanje, nakladanje, transport) in za delo s stroji, kot so bagerji in buldožerji, pri čemer se upoštevajo navodila proizvajalcev. **Pomembno je tudi zagotavljanje brezhibnosti strojev, njihova opremljenost in redno vzdrževanje.** Za varovanje okolice in zaposlenih se postavljajo varovalni nasipi in opozorilne table na nevarnih mestih, kot so robovi odkopov, ter vzdržujejo transportne poti. Poleg tega je predvidena stalna geodetska spremljava terena in nivoja podzemne vode z namestitvijo piezometrov in inklinometrov za spremljavo morebitnih pomikov terena ob spremljanih objektih.«

Z vidika varstva podzemnih voda in varstva pred erozijo in zemeljskimi plazovi oz. drugimi pojavi nestabilnosti terena (padajoče kamenje) je tekstu OPPN in v strokovnih podlagah predvidenih veliko omilitvenih oz. previdnostnih ukrepov, katerih dosledno izvajanje z veliko verjetnostjo zagotavlja, da vpliv na vode ne bi smel biti bistven. Priporočamo, da se te strokovne podlage (s polnim nazivom in podatki o izdelovalcih) vpišejo v dopolnjen osnutek ali predlog OPPN, da bo še bolj transparentno jasno, da je nujno dosledno upoštevati vse te strokovne podlage, ki so bile naštete v opisu gradiv pri obrazložitvi tega mnenja.

Z vidika upravljanja z vodami je pomembno, da je bil določen okoljski cilj:

- Dobro kakovostno stanje tal (**ohranjanje površin z dobrim kakovostnim stanjem tal**)
- Dolgoročno ohranjanje in kjer je mogoče povečanje biotske raznovrstnosti in povezanosti habitatov ter varovanje lastnosti naravnih vrednot.

Predviden vpliv izvedbe plana na izbrane okoljske cilje za tla je ocenjen kot nebitven **zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov** (ocena C). Sanacija bo vključevala ponovno zasaditev rastlinja, oblikovanje stabilnih brežin in vzpostavitev naravnega odvodnjavanja, da se prepreči erozija. Cilj je, da se po koncu del območje vrne v prvotno stanje – z gozdnimi in kmetijskimi površinami.

Ugotavljamo, da je v strokovni podlagi Odmik1 izračunan in določen optimalni naklon brežin izkopa in oddaljenost meje izkopa od obstoječih objektov. Izvedena je bila stabilnostne analize brežin. Nivo podzemne vode je bil ugotovljen na globini okoli 6 m.

V Odmik1 je tudi natančno opisana biološka rekultivacija osnovnega platoja in brežin z nanosom zemljin in humusa. V končni fazi bo peskokop saniran tako, da bo celotna površina odkopanega prostora zasuta in izravnana, ter vključena v obstoječe naklone terena brez grobih prehodov z vzdolžnim končnim naklonom platoja 18 stopinj. Tehnična sanacija se bo izvajala sproti za vsaki segment odkopanega dela posamezne faze od zgoraj navzdol in generalno v smeri od vzhoda proti zahodu.

Po končani tehnični obnovi - sanaciji terena, ki predstavlja zasutje odkopanega prostora in izravnavo brežin do končnega naklona, se bo izvedla rekultivacija oz. ozelenitev površin. Pravilno izvedena (po projektu – opisano v tehničnem poročilu Odmik1) biološko rekultivirana površina zagotavlja učinkovito vegetacijo in **preprečitev erozije** in je pripravljena za ozelenitev. Na ta način rekultivirano površino osnovnega platoja bo možno v celoti pogozditi na območjih, ker je tudi v začetni fazi bil gozd, možno pa jo je tudi spremeniti v travnik in njive.

V začetni fazi vegetacije je potrebno posejati travno rušo, ki ima globoke in močne korenine, ki so nujne zaradi hitrega utrjevanja in stabilnosti brežin ter **preprečitve pred erozijo**.

V RP je jasna zahteva: »**Pri tehnični sanaciji se ne sme vgrajevati materialov, ki bi lahko z izpiranjem in izluženjem onesnažili podzemno vodo.**« Priporočamo, da se v tekst OPN dopiše določene previdnostne oz. omilitvene ukrepe, ki so navedeni v poglavju 10.2.2 »**Vplivi izvajanja del na vodo in vodne vire ter ukrepi za preprečitev preseganja mejnih vrednosti**« (str. 44 – 47). Določene so tudi usmeritve glede monitoringa: Strinjamo se namreč z obrazložitvijo: »Dela na pridobivanju mineralne surovine v peskokopih, ki so znotraj tega prostora se ne izvajajo v vodovarstvenih območjih vodnih virov. **Ne glede na to dejstvo je pri izvajanju del potrebno zagotavljati varovanje voda.**« Med drugim je **nujno treba imeti pripravljen načrt ukrepov v primeru interventnih dogodkov** (sanacija razlitja večje količine goriva).

»Izvajalec mora redno voditi dnevnik o vrsti, količini in izvoru pripeljanega materiala. Na izviri pitne vode v občini Moravče je vzpostavljen državni monitoring. **Dodaten monitoring vode zaradi obravnavanega posega ni potreben.** Poleg tega je potrebno **izvajati periodični monitoring in ustrezne meritve v in ob obratu za ostale sestavine okolja.**«

S posebnim projektom je potrebno izdelati načrt odvodnjavanja. Urediti je potrebno odvajanje padavinske vode na površini ter po potrebi tudi drenaže posameznih nasutih plasti ali posameznih etaž. Vodo se lahko zgolj **preko urejenega usedalnika** odvaja v vodotoke izven območja zasipavanja, za kar mora biti izdelan projekt ureditve odvajanja voda.

Izdelovalci Okoljskega poročila so na podlagi že omenjenih strokovnih podlag izvedli presojo, ki so jo obširno obrazložili in utemeljili ter na koncu ocenili da je osnutek OPPN Hudej-Ples PL-01 na območju občine Moravče iz vidika vplivov izvedbe OPPN na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturne dediščine **sprejemljiv ob upoštevanju podanih omilitvenih ukrepov**, ki izhajajo iz Okoljskega poročila ter navedenih ukrepov v osnutku odloka o OPPN ter priporočil in usmeritev nosilcev urejanja prostora.

Glede na navedeno je mnenje utemeljeno.

Vodja sektorja območja srednje Save

Tonček CEZAR univ.dipl.ing.grad.

Sekretar

Vročiti:

-
- **Občina Moravče, Občinska uprava, Vegova ulica 9, 1251 Moravče**
(po elektronski poti na naslova: marjana.krumpetar@moravce.si ter tomaz.kmet@locus.si)